

STAD MECHELEN
Gemeenteraad – Uittreksel uit de notulen
Vergadering van 27 april 2020 - Openbare zitting

Aanwezig: Fabienne Blavier, voorzitter
Alexander Vandersmissen, burgemeester wd.
Patrick Princen, Greet Geypen, Marina De Bie, Koen Anciaux, Björn Siffer, Abdrahman Labsir, Vicky Vanmarcke, Gabriella De Francesco, schepenen
Bart Somers, Frank Creyelman, Marc Hendrickx, Stefaan Deleus, Catherine François, Karel Geys, Hamid Riffi, Kristof Calvo, Tom Kestens, Zineb El Boussaadani, Farid Bennasser, Jan Verbergt, Tine Van den Brande, Kerstin Hopf, Freya Perdaens, Anne Delvoye, Ingrid Kluppels, Bert Delanoëije, Pia Indigne, Klaas Delrue, Arthur Orlians, Faysal El Morabet, Mats Walschaers, Charles Leclef, Rina Rabau, Maxine Willemsen, Elisabet Okmen, Dirk Tuypens, Yves Selleslagh, Kenzo Van den Bosch, Thijs Verbeurgt, Zohra Hadnan, gemeenteraadsleden
Erik Laga, algemeen directeur
Jan Bal, adjunct-algemeendirecteur

-
- 2. POLITIEVERORDENINGEN. Tijdelijke politieverordening inzake het opleggen van een administratieve geldboete voor de inbreuken bedoeld in artikel 187 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, in de mate dat deze betrekking hebben op een weigering of verzuim zich te gedragen naar de maatregelen die werden bevolen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken.**

De beslissing is genomen met 41 stemmen voor (Fabienne Blavier, Alexander Vandersmissen, Patrick Princen, Greet Geypen, Marina De Bie, Koen Anciaux, Björn Siffer, Abdrahman Labsir, Vicky Vanmarcke, Gabriella De Francesco, Bart Somers, Frank Creyelman, Marc Hendrickx, Stefaan Deleus, Catherine François, Karel Geys, Hamid Riffi, Kristof Calvo, Tom Kestens, Zineb El Boussaadani, Farid Bennasser, Jan Verbergt, Tine Van den Brande, Kerstin Hopf, Freya Perdaens, Anne Delvoye, Ingrid Kluppels, Bert Delanoëije, Pia Indigne, Klaas Delrue, Arthur Orlians, Faysal El Morabet, Mats Walschaers, Charles Leclef, Rina Rabau, Maxine Willemsen, Elisabet Okmen, Yves Selleslagh, Kenzo Van den Bosch, Thijs Verbeurgt, Zohra Hadnan) en 1 stem tegen (Dirk Tuypens).

Motivering

Voorgeschiedenis

- Gemeenteraad 16-12-2014: goedkeuring Algemene Bestuurlijke Politieverordening (ABP) met inbegrip van het systeem van gemeentelijke administratieve sancties
- Koninklijk besluit nr. 1 van 6 april 2020 betreffende de bestrijding van de niet-naleving van de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken door de invoering van gemeentelijke administratieve sancties: invoering van mogelijkheid om GAS-boetes te voorzien voor inbreuken op bepaalde maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken
- CBS dd. 14 april 2020, punt 60: Het college gaat principieel akkoord met het opstellen van een afzonderlijke politieverordening waarbij een administratieve geldboete wordt voorzien voor inbreuken op het ministerieel besluit van 23 maart 2020 door natuurlijke personen en de mogelijkheid wordt voorzien voor de overtreder om deze boetes onmiddellijk te betalen. Het college neemt kennis van de opdracht van de burgemeester aan de politie tot opmaak van een ontwerp van deze politieverordening en verwijst de goedkeuring van deze verordening naar de gemeenteraad van 27/04/2020.

Feiten en argumentatie

Sinds begin maart 2020 wordt België geconfronteerd met een exponentiële evolutie van het aantal besmettingen met het coronavirus COVID-19. Met het oog op de bescherming van de volksgezondheid werden bij ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, zoals gewijzigd

bij ministeriële besluiten van 24 maart 2020, 3 april 2020 en 17 april 2020, een aantal dringende maatregelen genomen om de verdere verspreiding van dit virus te beperken.

Het is van essentieel belang dat de gehele bevolking deze maatregelen zo strikt mogelijk toepast om zo snel mogelijk uit deze gezondheidscrisis te geraken. Daarom wordt het verzuim of de weigering om bepaalde van deze maatregelen na te leven strafbaar gesteld met de straffen voorzien in artikel 187 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid. Het gaat hier concreet om de volgende categorieën van maatregelen die in het ministerieel besluit van 23 maart 2020, en latere wijzigingen, werden ingevoerd op basis van artikel 182 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid:

- Verboden of beperkte opening en toegang (art. 1 ministerieel besluit 23 maart 2020)
- Verboden activiteiten en samscholingen (art. 5 ministerieel besluit 23 maart 2020)
- Verboden verplaatsingen (art. 8 ministerieel besluit 23 maart 2020)
- Nalaten de nodige maatregelen te nemen om de naleving van de regels van social distancing te garanderen voor toegelaten activiteiten (art. 8bis ministerieel besluit 23 maart 2020)

Ondanks deze strafbepalingen, stelt men op het terrein echter vast dat deze maatregelen niet altijd worden toegepast. Om deze maatregelen zoveel als mogelijk onmiddellijk te doen naleven, werd bij Koninklijk besluit van 6 april 2020 (hierna: KB-GAS) aan de gemeenteraad dan ook de mogelijkheid gegeven om in zijn reglementen of verordeningen te voorzien in een gemeentelijke administratieve geldboete voor zij die weigeren of verzuimen zich te houden aan de maatregelen die op grond van art. 182 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid werden bevolen in het ministerieel besluit van 23 maart 2020. De mogelijkheid te voorzien in een gemeentelijke administratieve geldboete wordt door het KB-GAS evenwel uitdrukkelijk uitgesloten voor minderjarige overtreeders, overtreeders die onder het statuut van verlengde minderjarigheid vallen of onbekwaam verklaard zijn. Het bedrag van de gemeentelijke administratieve geldboete bedraagt 250 euro en komt overeen met het bedrag van de (onmiddellijke) minnelijke schikking die het parket naar aanleiding van een eerste vaststelling voorstelt aan een meerderjarige natuurlijke persoon. Er wordt in een snelle procedure voorzien voor de sanctionerend ambtenaar, met de mogelijkheid voor de overtreder om zijn verweermiddelen voor te leggen indien hij dat wenst. Het KB-GAS voorziet eveneens in de mogelijkheid om aan de overtreder de kans te geven de administratieve geldboete onmiddellijk te betalen door middel van een bankkaart of kredietkaart, op een mobiele betaalterminal of via een smartphone.

Dit betekent dat de inbreuken op maatregelen die op basis van artikel 182 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid werden bevolen in het ministerieel besluit van 23 maart 2020 (tot op heden artikel 1, 5, 8 en 8bis) een gemengd karakter hebben, aangezien zij zowel het voorwerp kunnen uitmaken van een strafrechtelijke sanctie als van een administratieve sanctie.

Het ne bis in idem- beginsel sluit evenwel uit dat eenzelfde inbreuk via beide wegen wordt gesanctioneerd. In dat verband bepaalt het KB-GAS dan ook dat het aan het College van procureurs-generaal toekomt om dwingende richtlijnen aan te nemen die verband houden met het strafrechtelijk beleid dat van toepassing is op de afhandeling van deze inbreuken.

Het College van procureurs-generaal legde deze richtlijnen vast in de omzendbrief COL nr. 6/2020. Hierin wordt bepaald dat het opleggen van een gemeentelijke administratieve geldboete uitgesloten is in geval:

- de inbreuk op het ministerieel besluit van 23 maart 2020 wordt gepleegd met een andere inbreuk die niet met een administratieve sanctie kan worden gesanctioneerd (= samenloop).
- de overtreder voor de tweede maal (of meer) wordt geverbaliseerd wegens een inbreuk op het ministerieel besluit van 23 maart 2020 of de overtreder wordt geverbaliseerd wegens een inbreuk op het ministerieel besluit van 23 maart 2020 nadat hij voorheen reeds werd geverbaliseerd wegens een gemeenrechtelijk misdrijf gelinkt aan de context van de pandemie COVID-19 (= herhaling)

In deze gevallen kan de weigering of het verzuim zich te gedragen naar de maatregelen die in het ministerieel besluit van 23 maart 2020, en latere wijzigingen, werden ingevoerd op basis van artikel 182 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid enkel strafrechtelijk worden beteugeld en moet de vaststellende politieambtenaar dus een gerechtelijk proces-verbaal opstellen. Afgezien van deze twee uitzonderingen verbindt het Gemeenteraad van 27 april 2020 - agendapunt nr. 2.

College van procureurs-generaal zich er echter uitdrukkelijk toe om, wanneer een gemeente ervoor kiest het KB-GAS toe te passen, geen strafrechtelijke vervolging in te stellen voor inbreuken op het ministerieel besluit van 23 maart 2020.

Hoewel het College van procureurs-generaal een gemeentelijke administratieve geldboete derhalve niet uitsluit indien niet- natuurlijke personen (rechtspersonen, handelaren, uitbaters en organisatoren van activiteiten) voor de eerste keer een inbreuk plegen op de maatregelen die op basis van artikel 182 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid worden bevolen in het ministerieel besluit van 23 maart 2020, beschikt het parket voor deze categorieën van overtreders over meer aangepaste mogelijkheden op vlak van sanctionering (vb. er wordt steeds een voorstel gedaan van minnelijke schikking van 750 euro) en kan er binnen de strafrechtelijke afhandeling eveneens worden overgegaan tot een eventuele inbeslagname van wederrechtelijk verkregen vermogensvoordelen. Rekening houdend met de mogelijke impact op de volksgezondheid wanneer deze categorieën van overtreders de maatregelen niet naleven die erop gericht zijn het bijeen brengen van mensen zoveel mogelijk te beperken, biedt de strafrechtelijke afhandeling voor deze categorieën van overtreders derhalve een meer proportionele en afgestemde aanpak t.o.v. de afhandeling met een gemeentelijke administratieve geldboete van 250 euro. Daarom wordt er in de politieverordening bewust voor gekozen de toepassing van de gemeentelijke administratieve geldboete uit te sluiten voor inbreuken op de artikelen 1 (verboden of beperkte opening en toegang van handelszaken, winkels en inrichtingen) en 5 °2 (verbod op privé- en publieke activiteiten van culturele, maatschappelijke, feestelijke, folkloristische, sportieve en recreatieve aard) van het ministerieel besluit van 23 maart 2020. Inbreuken op deze artikelen van het ministerieel besluit van 23 maart 2020 zullen dus steeds via strafrechtelijke weg worden afgehandeld.

Er wordt tot slot voor gekozen om de toepassing van een gemeentelijke administratieve geldboete voor inbreuken op maatregelen die op grond van artikel 182 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid werden bevolen in het ministerieel besluit van 23 maart 2020, op te nemen in een afzonderlijke politieverordening en niet in de Algemene Bestuurlijke Politieverordening van de Stad Mechelen, dit omwille van volgende redenen:

- De mogelijkheid voor de gemeenteraad om een administratieve geldboete te voorzien voor deze inbreuken geldt enkel tijdens de periode van de coronacrisis en zolang de federale maatregelen opgenomen in het ministerieel besluit van 23 maart 2020 van kracht zijn. Wanneer deze maatregelen verstrijken, vallen de betrokken feiten die na die datum plaatsvinden, niet langer onder artikel 187 van de wet op de civiele veiligheid en vervalt dan ook de mogelijkheid van het opleggen van een administratieve geldboete. Door aanneming van een afzonderlijke politieverordening dient de Algemene Bestuurlijke Politieverordening niet opnieuw te worden aangepast bij de intrekking van deze federale maatregelen.
- Bovendien worden er in het KB-GAS een aantal specifieke modaliteiten en procedures voorgeschreven, waardoor opname in een afzonderlijke bijzondere politieverordening ervoor zorgt dat elke mogelijke verwarring met de algemene GAS-procedure van toepassing op de gemengde inbreuken zoals voorzien in de Algemene Bestuurlijke Politieverordening wordt vermeden.

Juridische grond

- Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988, artikelen 119, 119bis en 135 §2;
- Wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, artikelen 182 en 187;
- Wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties;
- Wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19, artikel 5;
- Koninklijk besluit nr. 1 van 6 april 2020 betreffende de bestrijding van de niet-naleving van de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken door de invoering van gemeentelijke administratieve sancties;
- Ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, zoals gewijzigd bij ministeriële besluiten van 24 maart 2020, 3 april 2020, 17 april 2020 en eventuele latere wijzigingen, artikelen 1, 5, 8, 8bis en 10;
- Omzendbrief nr. 06/2020 van het College van Procureurs-Generaal bij de Hoven van Beroep van 7 april 2020 met richtlijnen van het College van Procureurs-generaal betreffende de gerechtelijke handhaving van het Ministerieel Besluit van 23 maart 2020

houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, zoals gewijzigd door de ministeriële besluiten van 24 maart 2020 en 3 april 2020, en betreffende de toepassing van het koninklijk besluit van 6 april 2020 betreffende de bestrijding van de niet-naleving van de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken door de invoering van gemeentelijke administratieve sancties.

Financiële gevolgen

Geen

Besluit:

Artikel 1

De gemeenteraad beslist om de tijdelijke politieverordening inzake het opleggen van een administratieve geldboete voor de inbreuken bedoeld in artikel 187 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, in de mate dat deze betrekking hebben op een weigering of verzuim zich te gedragen naar de maatregelen die werden bevolen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, zoals opgenomen in bijlage, goed te keuren.

Artikel 2.

De gemeenteraad geeft opdracht om een afschrift van deze beslissing en de politieverordening opgenomen in bijlage over te maken aan de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen en aan de griffie van de rechtbank van eerste aanleg en aan die van de politierechtbank.

Voor eensluidend uittreksel:
NAMENS DE GEMEENTERAAD:

Bij verordening:

Mechelen, 30 april 2020

Erik Laga
algemeen directeur

Fabienne Blavier
voorzitter

Voor bekendmaking

Mechelen, 30 april 2020

Erik Laga
algemeen directeur

Alexander Vandersmissen
burgemeester wd.

Tijdelijke politieverordening inzake het opleggen van een administratieve geldboete voor de inbreuken bedoeld in artikel 187 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, in de mate dat deze betrekking hebben op een weigering of verzuim zich te gedragen naar de maatregelen die werden bevolen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken

Artikel 1

Weigering of verzuim zich te gedragen naar de maatregelen die op grond van artikel 182 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid werden bevolen in het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, zoals gewijzigd bij ministeriële besluiten van 24 maart 2020, 3 april 2020, 17 april 2020 en eventuele latere wijzigingen, worden gesanctioneerd met een gemeentelijke administratieve geldboete van 250 euro per inbreuk, overeenkomstig de bepalingen en de procedure voorgeschreven in het koninklijk besluit nr. 1 van 6 april 2020 betreffende de bestrijding van de niet-naleving van de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken door de invoering van gemeentelijke administratieve sancties.

Artikel 2

De administratieve geldboete vermeld in artikel 1 van deze verordening is van toepassing op meerderjarige natuurlijke personen. Deze administratieve sanctie is niet van toepassing op een overtreder die minder dan 18 jaar oud, onder het statuut van verlengde minderjarigheid valt of onbekwaam verklaard is.

Artikel 3

De administratieve geldboete vermeld in artikel 1 van deze verordening is niet van toepassing op de weigering of verzuim zich te gedragen naar de maatregelen die op grond van artikel 182 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid werden bevolen in artikel 1 en artikel 5, 2° van het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, zoals gewijzigd bij ministeriële besluiten van 24 maart 2020, 3 april 2020, 17 april 2020 en eventuele latere wijzigingen.

Artikel 4

De administratieve geldboete vermeld in artikel 1 van deze verordening kan, mits akkoord van de overtreder, onmiddellijk worden betaald overeenkomstig de bepalingen van onderafdeling 4 van het koninklijk besluit nr. 1 van 6 april 2020 betreffende de bestrijding van de niet-naleving van de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken door de invoering van gemeentelijke administratieve sancties. De onmiddellijke betaling doet de mogelijkheid vervallen voor de sanctionerend ambtenaar om aan de overtreder een administratieve geldboete voor het bedoelde feit op te leggen.

Indien de administratieve boete niet onmiddellijk wordt betaald, is de procedure voor de sanctionerend ambtenaar, bepaald in onderafdeling 2 van het koninklijk besluit nr. 1 van 6 april 2020 betreffende de bestrijding van de niet-naleving van de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken door de invoering van gemeentelijke administratieve sancties, van toepassing.

Artikel 5

Deze politieverordening is van toepassing voor de duur van de machtiging die aan de Koning wordt verleend krachtens de wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus Covid-19 en zolang de maatregelen opgenomen in het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, zoals gewijzigd bij ministeriële besluiten van 24 maart 2020, 3 april 2020, 17 april 2020 en eventuele latere wijzigingen, van kracht zijn.

Artikel 6

Deze politieverordening treedt in werking vanaf de dag van de bekendmaking ervan.

Artikel 7

Een afschrift van huidige politieverordening wordt overgemaakt aan de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen en aan de griffie van de rechtbank van eerste aanleg en aan die van de politierechtbank.

De omzendbrief nr. 06/2020 van het College van Procureurs-Generaal bij de Hoven van Beroep van 7 april 2020, met inbegrip van eventuele latere aanvullingen en wijzigingen, wordt toegevoegd aan deze politieverordening en gepubliceerd door het college van burgemeester en schepenen op de website van de stad Mechelen.

Mechelen, 27 april 2020